

Sto deset let bolnišnice v Slovenj Gradcu

Hundred and ten years of the Slovenj Gradec Hospital

Čas in izkušnje imajo v človekovem življenju svoje mesto in tega se mi, ki delamo v zdravstvu, še posebej zavedamo. Leta 1896, verjetno prvega dne v aprilu, je zasilna okrajna bolnišnica naselila štiri sobe v poslopju št. 110 na posestvu Meierhof; s tem je bil napravljen odločilni korak k ustanovitvi javne bolnišnice v Slovenj Gradcu. V 110 letih je doživela napredek, ki si ga naši predhodniki niso mogli predstavljati, sami pa si tudi težko zamišljamo, v kakšnih razmerah in s kakšnimi pripomočki so opravljali enako poslanstvo, kot ga danes mi. V vseh teh letih so se prenašale izkušnje in znanje z učiteljev na učence, vse v dobro bolnikom, katerim je bolnišnica tudi namenjena. Stara resnica je, da je napredek v medicini mogoče doseči le s številnimi koraki na dolgi poti, in le zelo redko z enkratnim preskokom.

Jubilej, 110-letnico bolnišnice, smo delovno počastili s spomladanskim srečanjem gastroenterologov in hepatologov Slovenije. Na njem je izkušeni kirurg Janez Gorjanc prikazal del zgodovinskega napredka v gastroenterologiji ter poudaril povezanost med kirurško in internistično vejo medicine.

Že pred letom 1963 so v slovenjegraški bolnišnici opravljali endoskopije z rigidnim gastroskopom in rektoskopom. Velika pridobitev je bila nato leta 1971 nabava fleksibilnega gastroskopa s sponzorskimi sredstvi, ki je omogočil usmerjeno biopsijo želodčne sluznice. Poleg želodčnih biopsij je pokojni Tone Ravnikar leta 1975 uvedel rutinsko kolonoskopijo, za katero je znanje in izkušnje pridobil v Veliki Britaniji. Leta 1983, kmalu za pionirjem intervencijske endoskopije, dr. Borutom Kocijančičem, je začel endoskopsko ustavljati krvavitve iz požiralnika, nekoliko kasneje še iz krvavečih ulkusov želodca in

dvanajstnika. Vse nove preiskave, terapevtski posegi in novejša medikamentna terapija so močno vplivali na kirurgijo abdomna. Občutno se je zmanjšalo število operacijskih posegov zaradi ulkusov in krvavitv zgornjih prebavil, z odločnimi koraki pa se zdaj uveljavlja endoskopska kirurgija.

Že prvi predstojnik bolnišnice v Slovenj Gradcu, dr. Hans Harpf (v letih 1896–1919), je opravljal manjše operacije. Njegovi nasledniki – Železnikar, Strnad, Stopar in Plešivčnik – so sledili razvoju in uvajali nove kirurške metode, tudi na področju abdominalne kirurgije. Po izobraževanju pri prof. Du Boisu sta leta 1990 primarij Nado Vodopija in Lojze Gorjanc opravila prvo laparoskopsko holecistektomijo. V naslednjih letih so se uveljavile še laparoskopska hernioplastika (Vodopija), laparoskopske operacije na debelem črevesu (Breznikar) in drugih delih prebavil. V zadnjih letih so si na Oddelku za splošno in abdominalno kirurgijo pridobili veliko izkušenj z operacijskim zdravljenjem akutnih holecistitisov, hemoroidov (uporaba PPH), zelo dobri rezultati pa se kažejo tudi v kirurškem zdravljenju debelosti s prilagodljivim želodčnim trakom (*Swedish Adjustable Gastric Band – SAGB*). Napredka pri medicinski pomoči si ne bi mogli zamišljati brez sodelovanja vseh sodelavcev in specialistov drugih strok (anesteziologov, radiologov, patologa...).

Ves 110-letni razvoj Splošne bolnišnice Slovenj Gradec bi izgubil svoj pomen, če ne bi gojili spoštovanja do svojih prednikov in učiteljev ter če ne bi dela nadaljevali z njihovo vnemo.

Zdenko Kikec, dr. med.